

4. Юридичні терміни: тлумачний словник / [В. Г. Гончаренко]. - К. : Либідь, 2003. - 317 с.

Рознатовський А.О., студент магістратури
юридично-психологічного факультету НАВС
Науковий керівник: Булик І. Л., кандидат
юридичних наук

Актуальність питання визначення строків в адміністративному судочинстві

Актуальність проблеми визначення строків, можна виділити з тієї сторони, що Україна намагається реалізувати проект з Європейської інтеграції. При детальному вивченні аспектів законодавства країн-учасниць Євросоюзу, і зіставленні його із українським законодавством, ми знаходимо багато колізій які потребують вирішення.

Питання цієї проблеми багато разів виносилося на обговорення, багатьма провідними дослідниками у сфері адміністративного права, але жодних істотних змін щодо цього питання винесено не було.

Відштовхуючись від того, що на сьогоднішній день, взагалі питання судоустрою в Україні є вельми вагомим. Існує багато проблем, колізій та не врегульованих питань. Одним із таких питань є строки в адміністративному судочинстві.

Перш за все треба звернути уваги на той факт, наскільки для людини важливе питання часу. Багато процесів в адміністративному судочинстві можна було б розглянути набагато швидше, якщо б були чітко встановлені процесуальні строки, і був задіяний принцип «Розумний строк» [1], який ми знаходимо у ч.1 ст.6 «Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод». Для встановлення розумності строку розгляду конкретної справи у національних судових органах Європейський Суд виробив у своїй практиці кілька взаємопов'язаних критеріїв:

- складність справи;
- поведінка заявника (тобто особи, яка звернулася до Європейського Суду);
- поведінка судових та інших державних органів;
- важливість предмету розгляду для заявника.

Довга тривалість розгляду справи може бути визнана розумною, якщо сама справа є складною як з фактичного, так і з правового боку.

У разі необхідності, особа, яка звертається до Європейського Суду із заявою про визнання розгляду справи необґрунтовано довгим, має довести, що вона особисто не вчиняла дій, спрямованих на затягування процесу. Тобто, Європейський Суд кожного разу оцінює поведінку заявника та її вплив на тривалість розгляду справи. Однак, аналізуючи одну зі справ про кримінальне обвинувачення, Суд зазначив, що неможливо вимагати від особи, щоб вона сприяла суду у розгляді справи, якщо таке сприяння приведе до її засудження. Також дослідивши судоустрій Китайської Народної Республіки, можна також із

впевненістю сказати, що наші далекосхідні колеги успішно втілюють схожий принцип. В Китаї існує жорстка кримінальна відповідальність, як судді, так і сторін які приймають участь у судовому розгляді, за умисне затягування судового процесу.

Головним об'єктом дослідження є строки розгляду справ, в багатьох успішних країнах строкам віддають важливе значення, тому що, чим якісніше законодавство - тим швидше в ньому відбуваються процеси пов'язані з управлінням та регулюванням.

Відштовхуючись від статистики, визначено велику кількість справ, які суд не встигає розглянути спираючись на пільму факторів. В Європейській практиці дотримуються принципу «Розумний строк», це означає що будь-яка справа не має чітко визначеного терміну на її розгляд, але вона розглядається у самий найкоротший час. В Китаї даний термін присутній в іншому виді, але сама суть залишається такою ж самою. Завдяки цьому багато питань в суді вирішуються за мінімальний строк, що вказує на якість законодавства в адміністративній сфері.

Також відштовхуючись від статистики 85% відсотків рішень суду перепадають на долю Ухвали, 13% на постанову, 2% на окремі ухвали [2]. Більшість з ухвал перепадає на перенесення судового засідання на інший термін, у зв'язку із причинами сторін які приймають участь у судовій справі. Цей факт свідчить про те, що умисно розтягується судовий розгляд, який в цьому питанні не врегульований на законодавчому рівні достатньо, і вирішується волею судді.

На Україні кількість співвідношення нерозглянутих справ дорівнює 51%, наші західні колеги, врівноваживши дане питання змогли досягти цифри у 11% (Дані станом на 2014р.), а в Китаї ця цифра сягає 7% (дані станом на 2015р.) [3].

Отже, проливши світло на досить важливе питання, воно вимагає від нас рішучих дій, задля врегулювання питання строків в адміністративному судочинстві. Беручи до уваги, що загалом на Україні, галузь адміністративного права завжди була актуальним питанням для багатьох дослідників. Спираючись на те, що Україна молода держава, ми маємо унікальну можливість використовувати досвід багатьох країн.

Тому, ми можемо взяти до уваги досвід країн-учасниць ЄС, КНР, проаналізувавши наші власні помилки, виникає потреба врегулювати питання строків в адміністративному судочинстві, а саме доповнити Главу 8 КАС України, необхідними термінами щодо розгляду справ.

Список використаних джерел

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 4 листоп. 1950 р. № 44/25 : міжнар. док. [Електронний ресурс] / ООН. - Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_038.

2. Статистичні дані за 2014 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&д=статистичні%2Бдані%2Бпо%2Бсудовій%2Бстатистиці%2Б2012%2Б. - Назва з екрану.

3. Судова статистика [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.vasu.gov.ua/sudovapraktika/statistika/> - Назва з екрану.

Сагач І.М., студентка юридично-психологічного факультету НАВС *Науковий керівник*: Юрковська Л.Г.

Окремі напрямки реформування компетенції вищого адміністративного суду України

Актуальність обраної теми полягає у тому, що реформування структури і компетенції Вищого адміністративного суду України є логічною частиною судової реформи, яка зараз відбувається в Україні і потребує розробки як теоретико-правового, так і нормативно-правового підґрунтя.

В статті 210 Кодексу адміністративного судочинства України зазначається, судом касаційної інстанції в адміністративних справах є Вищий адміністративний суд України (далі - ВАСУ) [1, с. 119], який утворено відповідно до Указу Президента України «Про Апеляційний суд України, Касаційний суд України та Вищий адміністративний суд України» від 1 жовтня 2002 р. № 889[3], але свою судову діяльність він почав здійснювати з набранням чинності Кодексу адміністративного судочинства України, тобто з 1 вересня 2005 року.

ВАСУ складається з трьох судових палат, його очолює Голова суду, заступники Голови суду та керівник апарату суду [5].

Відповідно до ч. 4 ст. 31 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судову палату очолює секретар судової палати, який призначається з числа суддів цього суду. Секретар судової палати організовує роботу відповідної палати, контролює здійснення аналізу та узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції палати, інформує збори суддів вищого спеціалізованого суду про діяльність судової палати [2].

У ВАСУ для вирішення організаційних питань діє Президія Вищого адміністративного суду України в складі голови суду, його заступників, заступників голів палат, а також суддів цього суду, кількісний склад яких визначається Пленумом ВАСУ.

Для вирішення загальних питань діяльності адміністративних судів у ВАСУ діє Пленум Вищого адміністративного суду України, до складу якого входять усі судді ВАСУ та голови апеляційних адміністративних судів округів.

ВАСУ також вивчає та узагальнює судову практику, аналізує судову статистику, а також надає методичну допомогу та рекомендаційні роз'яснення судам нижчого рівня з метою однакового застосування законодавства в межах відповідної судової юрисдикції [5]; займається суддівським самоврядуванням: проводить збори, конференції та ради суддів.